

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ
ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ & Μ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑΣ

ECUMENICAL PATRIARCHATE
ARCHDIOCESE OF
THYATEIRA & GREAT BRITAIN

ΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΟΥ
THE WORD OF OUR LORD

ΚΥΡΙΑΚΗ Ι' ΜΑΤΘΑΙΟΥ
16 Αύγουστου 2020
Ἦχος α΄. Ἄριθμ. 33

10th SUNDAY OF MATTHEW
16 August 2020
1st Mode. No. 33

Διομήδους μάρτυρος, Τιμοθέου Εύριπου, Γερασίμου Κεφαλληνίας, Σταματίου νεομάρτυρος, Ἰωσήφ Ἡσυχαστοῦ
Diomedes, Timothy of Euripus, Gerasimus, Stamatius, Joseph the Hesychast

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Α΄ Κορ. δ΄, 9-16

Αδελφοί, ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς Ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθανατίους· ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις, καὶ ἀνθρώποις. Ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. Ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινώμεν, καὶ διψῶμεν, καὶ γυμνητεύομεν, καὶ κολαφιζόμεθα, καὶ ἀστατοῦμεν, καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν· λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν· διωκόμενοι ἀνεχόμεθα· βλασφημούμενοι παρακαλοῦμεν· ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα ἕως ἄρτι. Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶ. Ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας· ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί μου γίνεσθε.

EPISTLE READING

1 Cor. 4: 9-16

Brethren, God has exhibited us Apostles as last of all, like men sentenced to death; because we have become a spectacle to the world, to angels and to men. We are fools for Christ's sake, but you are wise in Christ. We are weak, but you are strong. You are held in honor, but we in disrepute. To the present hour we hunger and thirst, we are ill-clad and buffeted and homeless, and we labor, working with our own hands. When reviled, we bless; when persecuted, we endure; when slandered, we try to conciliate; we have become, and are now, as the refuse of the world, the off-scouring of all things. I do not write this to make you ashamed, but to admonish you as my beloved children. For though you have countless guides in Christ, you do not have many fathers. For I became your father in Christ Jesus through the gospel. I urge you, then, be imitators of me.

How unsuspecting, 'unready' the Panaghia was to bear Christ is evident from the dramatic dialogue that she had with the Archangel Gabriel. She had been startled, exactly because she didn't have any prerequisites to become the mother of Christ at this moment when she was unmarried. The moment she perceived that through the angel God was talking, she immediately and willingly said 'Behold the hand-maid of the Lord...' (Lk 1: 38).

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ματθ. ιζ', 14-23

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐλθόντων αὐτῶν πρὸς τὸν ὄχλον προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτὸν καὶ λέγων· Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιάζεται καὶ κακῶς πάσχει· πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη! ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετέ μοι αὐτὸν ὧδε. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν εἶπον· διατί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ, μεταβῆθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν. τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. Ἀναστρεφόμενων δὲ αὐτῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.

GOSPEL READING

Matt. 17: 14-23

At that time, a man came up to Jesus and kneeling before him said, «Lord, have mercy on my son, for he is an epileptic and he suffers terribly; for often he falls into the fire, and often into the water. And I brought him to your disciples, and they could not heal him». And Jesus answered, «O faithless and perverse generation, how long am I to be with you? How long am I to bear with you? Bring him here to me». And Jesus rebuked him, and the demon came out of him, and the boy was cured instantly. Then the disciples came to Jesus privately and said, «Why could we not cast it out?» He said to them, «Because of your little faith. For truly I say to you, if you have faith as a grain of mustard seed, you will say to this mountain, 'Move hence to yonder place,' and it will move; and nothing will be impossible to you. But this kind never comes out except by prayer and fasting». As they were gathering in Galilee, Jesus said to them, «The Son of man is to be delivered into the hands of men, and they will kill him, and he will be raised on the third day».

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΟΣ

Ο Ευαγγελιστής Ματθαίος στη σημερινή περικοπή αναφέρει το θαύμα της θεραπείας του σεληνιαζομένου νέου. Ο πατέρας του νέου έφερε το άρρωστο παιδί του στους μαθητές του Κυρίου για να το θεραπεύσουν. Βλέποντας όμως ότι αυτοί δεν κατάφεραν να κάνουν απολύτως τίποτα, έρχεται ενώπιον του ίδιου του Χριστού και του παραθέτει τα γεγονότα, ότι δηλαδή «προσήνεγκα αὐτόν τοῖς μαθηταῖς Σου καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτόν θεραπεύσαι». Ο λόγος που ο Κύριος δεν επέτρεψε τη θεραπεία του δαιμονιζομένου νέου, είναι για να φανερωθεί η απιστία τόσο του πατέρα όσο και των μαθητών του, κατά τα λόγια του, «δια τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν». Δηλαδή η πίστη είναι αυτή που ενεργεί και γίνεται το θαύμα, η πίστη θεραπεύει τον άνθρωπο, ενώ αντιθέτως η απιστία επιβαρύνει την ασθένεια.

Χωρίς πίστη δεν μπορεί να γίνει τίποτα και αυτό φανερώνεται από τα λόγια του Κυρίου, ότι η αληθινή πίστη μπορεί και να μετακινήσει ακόμη και βουνά: *«εάν έχετε πίστιν ως κόκκον σινάπεως, ερείτε τω όρει τούτω, μετάβηθι εντεύθεν εκεί, και μεταβήσεται, και ουδέν αδυνατήσει υμίν»*. Συνεπώς, πίστη αληθινή έστω και «ως κόκκον σινάπεως», πραγματική και βαθιά, είναι ικανή να ελκύσει τη χάρη του Θεού και να ενεργήσει το θαύμα. Ο Κύριος, στην συνέχεια, εξηγώντας την αδυναμία των μαθητών να θεραπεύσουν τον νέο, εκτός από την πίστη που οφείλει να έχει ο κάθε πιστός, τους επέστησε την προσοχή ότι για να νικηθεί το δαιμόνιο εκείνο που βασάνιζε τον νέο χρειάζεται επιπλέον θερμή προσευχή και νηστεία: *«τούτο δε το γένος ουκ εκπορεύεται ει μη εν προσευχή και νηστεία»*.

Ο Ευαγγελιστής λοιπόν στην ευαγγελική περικοπή μας καθιστά σαφές ότι η αντιμετώπιση των δαιμόνων απαιτεί, εκτός από την πίστη, την προσευχή και τη νηστεία. Η νηστεία μαραίνει και δαμάζει τα πάθη του ανθρώπου, κυρίως δε ταπεινώνει το σαρκικό φρόνημα. Έτσι λοιπόν όταν ο άνθρωπος εγκρατεύεται μέσω της νηστείας, καθιστά πρόσφορο το έδαφος της ψυχής του και για την προσευχή. Η νηστεία μαζί με την προσευχή βοηθούν στην κάθαρση του νου, αλλά και γενικότερα στον πνευματικό οπλισμό του ανθρώπου με δυνατά εφόδια στον πνευματικό αγώνα.

Τη δύναμη της προσευχής και της νηστείας δίδαξε με το παράδειγμα του ο ίδιος ο Κύριος, εφόσον μετά τη Βάπτισή του αποσύρθηκε στην έρημο για σαράντα ημέρες. Νήστεψε και προσευχήθηκε προς το Θεό, νικώντας έτσι τους πειρασμούς που δέχθηκε από το διάβολο. Ο Απόστολος των εθνών Παύλος μας παροτρύνει επίσης να προσευχόμαστε συνεχώς, με την μοναδική εντολή *«αδιαλείπτως προσεύχεσθε»* (Α΄ Θεσ. 5:17). Με την προσευχή ο άνθρωπος εκφράζει την ευγνωμοσύνη του στο Θεό για τις δωρεές και τις ευεργεσίες τις οποίες η Αγάπη Του προσφέρει στην ζωή του. Με την προσευχή ιδιαίτερα ερχόμαστε σε προσωπική κοινωνία με το Θεό. Ο Γέροντας Σωφρόνιος, ήδη άγιος της Εκκλησίας μας, αναφέρει ότι, *«η προσευχή είναι ατελείωτος δημιουργία, ανώτερη κάθε τέχνης και επιστήμης»* (στο έργο του *Περί προσευχής*).

Κατά τον άγιο Ιωάννη της Κλίμακος, προσευχή είναι η ένωση του ανθρώπου με τον Θεό, ο γάμος του ανθρώπου με το θείο. Επίσης αναφέρει ότι προσευχή είναι η γέφυρα, ο δρόμος που ανοίγεται για να φύγουμε μακριά από τους πειρασμούς, ο τοίχος που μας προστατεύει από τις θλίψεις. Ο ίδιος ο Κύριος δίδαξε τους μαθητές Του να προσεύχονται για να μην πέσουν στους πειρασμούς: *«γρηγορείτε και προσεύχεσθε, ίνα μη εισέλθητε εις πειρασμόν»* (Ματθ. 26:41). Ο Άγιος Σεραφείμ του Σαρώφ, τέλος, αναφέρει ότι, *«οφείλουμε να προσευχόμαστε μέχρι να κατέλθει πάνω μας το Άγιο Πνεύμα, όταν έλθει και μας επισκεφθεί όμως, πρέπει να σταματούμε την προσευχή»*.

Εν κατακλείδι, στην σημερινή ευαγγελική περικοπή ο Κύριος μας διδάσκει ότι πρέπει να πολεμούμε τους πειρασμούς και τα πάθη μας με προσευχή προς το Πατέρα, σε συνδυασμό με τη νηστεία, έτσι ώστε με τη δύναμη και τη χάρη του Θεού να ξεπερνάμε τις δυσκολίες και τα πάθη μας. Η βαθιά πίστη στον Θεό, η θερμή προσευχή και η διακριτική νηστεία, αποτελούν έτσι απαραίτητα πνευματικά εφόδια στον πνευματικό μας αγώνα.

SERMON ON THE GOSPEL READING

Today is the Sunday following the feast of the Dormition of the Mother of God. Being one of the Great Feasts, we celebrate it for several days and so today, together with the usual Sunday hymns of the Resurrection, we sing hymns of this feast as well as. To begin to understand the spiritual meaning the Dormition of the Mother of God we need to listen carefully to the words of the troparion: *'In giving birth thou didst keep thy virginity, in falling asleep thou didst not forsake the world, O Mother of God. Thou art passed over into life, who art the Mother of Life, and by thine intercessions dost deliver our souls from death'*.

Let us consider this hymn, one bit at a time. *'In giving birth thou didst keep thy virginity'*: The Church believes that Mary was a virgin before, during and after she gave birth to Jesus. 'Ever-virgin' was a title assigned to her by the fifth Ecumenical Council. The virginal birth is a central dogma of the Christian faith. We pronounce in the Creed, 'was incarnate of the Holy Ghost and the Virgin Mary'. *'In falling asleep'*: That is what 'dormition' means – falling asleep. Yes, Mary experienced bodily death as all human beings do because bodily death is one of the consequences of the Fall of Adam.

'Thou didst not forsake the world': On the third day after her burial, when the apostles were eating together and raised up the 'artos' in Jesus' name, as was their custom, Mary appeared in the air, saying to them, 'Rejoice! For I am with you all days.' In memory of this in the trapeza of some Orthodox monasteries, the abbot elevates a particle of bread called the Panagia, saying *'Great is the name of the Holy Trinity'* followed by *'O most holy Mother of God, come to our aid'*.

'O Mother of God' is next in the troparion. Mother of God is the title given to Mary by the third Ecumenical Council. It is the most important of Mary's titles. We honour her because she is the Mother of God, not in isolation but because of her relationship to Christ. *'Thou art passed over into life who art the Mother of Life'*. Mary experienced bodily death but for her the Resurrection of the Body has been anticipated. Tradition tells us that her tomb was found empty. Mary in both soul and body has passed beyond death and judgement and lives in the age to come - as we say in the Creed, 'we look for the resurrection of the dead and the life in the age to come'. That bodily glory which Mary now enjoys, all of us hope one day to share!

'By thine intercessions dost deliver our souls from death'. In every church service, we ask Mary to intercede for us. We pray: *Through the prayers of the Mother of God, save us o Saviour! and Most holy Mother of God, save us!* We also sang the *Paraclisis* to the Mother of God on the days of fasting before the feast. At this time of year, normally many thousands of Christians go on pilgrimage to one of the shrines of the Mother of God. Perhaps one of the most moving things I have ever seen on television is that of pilgrims going on their knees from the port of Tinos to the church dedicated to the Annunciation.

So as we celebrate this great feast in honour of the Mother of God, let us remember the hymn revealed by the Archangel Gabriel to a monk on Mount Athos: *'It is very meet and right to call thee blessed who didst bring forth God, ever blessed and most pure and the Mother of God.'*

Fr Nicholas Price

Archdiocese of Thyateira & Great Britain, 5 Craven Hill, London W2 3EN
Tel.: 020 7723 4787. Fax: 020 7224 9301. E-mail: mail@thyateira.org.uk . Website: www.thyateira.org.uk